

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiuu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiuu, 18 Februarie st. v.

Dacă cetesce omul, și de și, numai o seamă de diare maghiare, trebuie să-l cuprindă o milă nespūsă de vaietele ce le află în acelea, dacă n'ar cunoasce împrejurările din țeară așa cum sînt.

De un timp încoace diaristica maghiară, într-o parte considerabilă, pare că și-a ales problema de a se tângui, de sigur, ca să aște pe Maghiari și de altă parte, ca să stîrnească compătimirea Europei, se înțelege pentru dinșii.

Căci, veți Doamne, ei se găsesc asupriți în existența lor din partea naționalităților nemaghiare din Ungaria.

Și cum n'ar fi Maghiarii asupriți?!

De optsprezece ani au guvernul cu tot aparatul administrativ și judecătoresc pe mîna lor; gendarmeria și pandurimea pe mîna lor; honvețimea și până și miliția regulată, comună, la dispozițiunea lor, aplică legile existente pe cum le vine la socoteală, și cu toate acestea tot se nu fie ei cei asupriți?!

Dar', Românii cei incuți, după diaristica maghiară barbari le-am pute dice, deși nu dispun de nici o putere, copleșesc pe poporul cel „cult“ al Maghiarilor, care dealtmîntrea simte în sine puterea de a conduce exclusiv soarta Ungariei.

Însă nu numai Românii, și cele două sute de mii de Sași amenință existența Maghiarilor, cari vor ca din Ungaria, cu ori-ce preț Maghiarie să se facă.

Toate aceste au trecut de mult ca să mai fie numai nise glume. Chiar și din partea presei opoziționale, care, vre-o câteva zile se pusese pe șovăite, strigătul este cumplit de mare, că „pericolul“ e și mai mare și că guvernul nu e destul de energic. Cu alte cuvinte, pe lîngă toată puterea ce o are în detrimentul națiunii vigoroase maghiare, tot mai suferă Români, Sași și așa mai departe, pecând după înțelepciunea politică, cum o pricep Maghiarii afară, de Maghiar nimene nu mai trebuie suferit în țeară.

Poate, că acesta este un metod de guvernare, unic în felul seu și care, cel puțin în Europa, nu-și mai are păreche.

Tot odată însă e unicul metod de a susține staturi, la a cărui genialitate nu fie-cine e în stare să pătrundă.

Consecuența între vorbe și fapte n'a fost nici odată vre-o forță a politicilor maghiari.

Tot mai apriat se vede, că vorbele lor de pe la 1860—1861 au fost ca și la 1848—49 numai vorbe. Puterea este după-ce s'au bătut totdeauna, numai sub diverse forme.

Puterea exclusivă o vor acum ca și la 1849, împreună cu emanciparea de legătura monarhiei.

Puterea exclusivă însă, despre care cred, că singură e în stare a-i emancipa, îi preocupă așa de mult încât nu sufer la alte naționalități, afară de drepturi individuale, nici drepturi politice nici între-

prinderi private și folositoare chiar patriei, precum și singuraticilor din patrie.

Puternicii n'au vrut să permită unei asociațiuni române, în ale cărei statute aprobate de guvern, se află scris, că scopul asociațiunii este cultura poporului, ca ea să conducă arangierea unei expozițiuni de industrie.

Puternicii au denegat cetățenilor români o subvențiune pentru expozițiune și cetățenii statului unguresc, de naționalitate română, dacă au voit să aibă expozițiune au trebuit să bage mîna în punga lor privată până în fund și să-și ducă în îndeplinire expozițiunea, precum s'a și făcut.

Puternicii s'au amestecat în afacerile scolastice garantate pentru Românii gr. or. din Transilvania și Ungaria prin un statut acceptat de legislațiunea ungurească și sancționat de monarch.

Puternicii s'au amestecat în afacerea ajutorului de stat, degradând consistoriile în privința aceasta la organe subalterne ale ministrului de culte și instrucțiune publică.

Puternicii au respins înființarea unei reuniuni agricole române sub pretexte de nimica.

Puternicii statutele societății „Opinea“ nu le-au corfirmat, ci au cerut ca să se modifice unii paragrafi, și după-ce comitetul s'a înduplecat la modificarea cerută de guvern, a refuzat întărirea earăși sub pretexte neserioase.

Dar' câte nu s'ar pute înșira de aceste, potrivite pentru a pune pedecă desvôltării neamului românesc și a altor neamuri, care se țin de statul unguresc, dar' nu și de naționalitatea maghiară?

Și cu toate aceste asupritorii strigă asupra asupriților și încă în momentul când ei, la umbra guvernului lor, pregătesc un statut, prin al cărui spirit să nimicească naționalitățile nemaghiare din țeară și dic, că Românii sînt resvrători și când, ca toți creștinii, se roagă în biserică, pentru sufletele reposaților lor.

Este ceva ne mai audît, ca cel cu puterea în mîna, care face o sumă de nedreptăți celui fără de putere și își croiesce măsuri, prin care celui din urmă să-și stingă și existența, să se plîngă, că îl omoară cest din urmă.

Fiind însă că este așa, deoare-ce Maghiarii dic, că pe lîngă guvern și pe lîngă supremația ce o au le mai trebuie și reuniuni, ca să se apere în contra noastră, cari politicesc sîntem legați cot la cot, nu se poate concluda altceva, decât că nu sînt vrednici de puterea de care dispun.

Nu afirmăm aceasta, ci dicem numai că aceasta e concludsiunea cea firească din premisele întregii lor atitudini de opt-sprezece ani încoace.

Astfel de concludsiuni nu se opresc la dînsule. Ele au urmări.

Acei cari au stat pasivi, așteptând să vadă rezultate salutare în urma activității acelora, cari și-au atribuit toate însușirile

unor oameni politici cu rol conducător, își perd dela o vreme răbdarea.

Nu înțelegem că numai Românii vor fi cei ce-și perd răbdarea, ci dacă e vorba să venim ear' la concret, toate popoarele din monarhie.

Și e firese lucru, ca așa să fie. Popoarele din monarhie, afară de Maghiari, au contribuit mai mult la susținerea ei și în trecut și în timpul mai nou. Căci până când la 1849 popoarele cele multe sîngerău pentru monarhie, Maghiarii se luptau alături cu elementele, cari erau în contra ei. Tot așa și la 1866. Klapka cu legiunile lui a tăbărit în Ungaria la adăpostul steagurilor prusiane, cari stau ca inimice în inima monarhiei, în preajma Vienei și a Pojonului.

Acele popoare, care au susținut și apărat monarhia în trecut, de sigur că n'au pierdut voia de-a o apăra și susține și în viitor.

Și o vor susține cu atât mai virtos, cu cât au interes de a se susține și pe sine.

Se înțelege, că atunci rolul de conducere exclusivă va trebui să se iee din mîinile celor ce pot conduce numai nimicind pe acei ce totdeauna s'au dovedit mai indispensabili pentru monarhie.

Maghiarii ar trebui înainte de toate să înțeleagă urmările aceste și din vreme să împedecă premisele și concludsiunea, din cari urmările s'ar pute nasce.

Caute dar' pericolul unde este, dar' să nu mai înferbinte fantasia și așa destul de înferbentată cu năluciri, lipsite de ori-ce substrat real, declamând într'un resuflet, că toți sînt rei, numai ei sînt buni pe fața pămîntului austro-unguresc.

O nouă măsură de maghiarisare.

Până când au timp Maghiarii își fac trebile. Se pregătesc legi nouă, se modifică cele vechi, reforme se fac — adeseori unele mai rele decât altele. Abstractie făcînd dela valoarea acestora, ele sînt îndreptate totdeauna în contra limbii naționalităților nemaghiare din Ungaria și Transilvania. Nu e vorba ca legile și lucrările legislaturii să facă ceva salutar pentru popor, parola e să se propage limba maghiară. Decâte-ori guvernul unguresc voesce să reese cu un proiect de lege, el îi dă caracter național maghiar, îi leagă de coadă idea statului maghiar și apoi „patriotismul“ le primesce pe toate. Între alte multe reforme și proiecte ce zac pe masa dietei din Budapesta e și un proiect de lege despre prelucrarea și purtarea cărților funduare subternut de dl ministru de justiție Pauler. Proiectul din cestiune a fost publicat acum vre o lună în toate foile unguresci. E și acesta ca toate proiectele de lege unguresci. Sub titlul de mai sus „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“ dela 28 Februarie n. a. c. scrie în meritul acestui proiect de lege următorul prim articol:

„Ministrul actual de justiție Dr. Teodor Pauler a introdus în casa deputaților un proiect de lege, care conține dispoziții tăitoare pentru comunicația de toate zilele și regulamente de o asprime draconică pentru populațiunea nemaghiară a Ungariei.

„Acest proiect de lege e intitulat: „Despre concipiarea actelor funduare corespunzătoare datelor cărților funduare și catastrului permanent și despre întregirea și modificarea ordinațiunilor relative la cărțile funduare“. După cum arată și titlul, acest proiect de lege e menit a aduce în consonanță cărțile funduare cu noile lucrări catastrale și cu stările factice ale posesiunii de pămînt. Se scie că parcelelor de pămînt li s'au dat alți numeri topografici în catastrul cel nou, cari difer de numerii topografici induși în cărțile funduare; afară de aceea în catastrul nou sînt însemnați în parte la unele parcele alți posesori nu cei ce se cuprind în cărțile funduare. În general cartea funduară nu corespunde în multe părți stării factice de posesiune. Câte un loc a trecut deja prin mîna alor patru sau cinci posesori, fără ca aceste schimbări de posesiune să se fie însemnat în cartea funduară; ca proprietar intabulat figurează încă tot primul vîndător sau testator, cu toate că și-a pierdut de mult tot dreptul asupra parcelei. Tot astfel mai stă câte o pretensiune ipotecară nestearsă din cartea funduară, cu toate că s'a plătit deja de mult, așa încât ipotecele sînt în cartea funduară cu mult mai multe, decât datorile de faptă. Această contradicție dintre cartea funduară și dintre starea factică e de a se atribui parte neglijenței respectivelor partide, parte neglijenței și trîndăviei multor oficii de cărți funduare.

„Pentru a delătura această noconsonanță și a face din cartea funduară o icoană fidelă a stărilor factice de posesiune, sînt de a se face protocoale nouă de cărți funduare în locul celor vechi, se vor exmite comisuni, se vor lua reperte, se vor ține sfaturi etc. Să presupunem că dispoziția §-lui 77 din cuprinsul proiectului de lege ar fi corespunzătoare și pe deplin aptă de a aduce în consonanță cartea funduară cu starea factică a posesiunii și a greutăților ce zac pe diferitele parcele, totuși această lucrare, a regulării cărții funduare plină de greutate și scumpă atât pentru stat, cât și pentru singuratici proprietari, s'ar face earăși ilusorie prin o singură dispoziție a proiectului.

Paragraful 66 al proiectului dispune adecă relativ la cerințele actelor de intabulare:

„Actele sînt a se concipia în limba maghiară. La actele concipiate în o altă limbă e a se adauge o traducere autentică maghiară. O astfel de traducere autentică poate elibera notarul public reg., care relativ la limba în care e concipiat actul posedă îndreptățirea (§ 7 al art. de lege XXV din 1874) sau un translator judecătoresc jurat“.

„Acest paragraf are să înlocuească dispoziția din valoare pentru Transilvania (§ 70 al legii funduare din anul 1870), conform căreia actele concipiate în una din cele trei limbi ale Transilvaniei (în limba maghiară, germană sau română,) pot să fie intabulate și conform căreia o traducere e de lipsă numai atunci, dacă actul nu e concipiat în vre una din cele trei limbi usuate în Transilvania.

„Ce scop are și ce înseamnă deci noua dispoziție a proiectului de lege: că actele trebuie să fie concipiate în limba maghiară sau că la actele concipiate în o altă limbă trebuie alăturată și o traducere autentică în limba maghiară?

„Nici mai mult, nici mai puțin, decât maghiarisarea justiției.

„Fără îndoială aceasta se rapoartă la circulațiunea imobilelor. Ori-ce contract de cumpărare sau de schimb, prin care trece un bun imobil în posesiunea altuia, ori-ce contract de închiriere, prin care închiriatorul voesce să-și asigure pe calea cărților funduare dreptul seu închiriat, fie-care obligațiune, în care datorasul asi-

gură debitorului sau o ipotecă oare-care, — vor trebui să fie concipate în limba maghiară, deoarece partidele se vor spăria de cheltuielile ce se cer prin o traducere autentică maghiară a unui contract concipiat în o altă limbă.

„Această dispoziție are putere retroactivă și asupra circulațiunii mobilelor, deoarece din fie-care contract de drept referitor la obiecte mobile, emanează drepturi, pentru a căror asigurare poate să fie necesară ipotecarea ulterioară a drepturilor imobile. Cătam pentru ilustrare un cas mai des obvenient: Oare-cine împrumută unui altuia o sumă de bani — nu pe lungă ipotecă, ci o cambiu. Cambiul ajunge în scadență. Creditorul voesc ear' să-și asigureze pretenșiunea sa prenotându-o pe averea imobilă a debitorului. Aceasta o poate însă face numai dacă s'a folosit de un cambiu în limba maghiară, la din contră trebuie să-și câștige o traducere pe ungurese a cambiului eventual germanesc scris, trebuie să-și autentice și pe lungă toate aceste, până-ce apucă a o face aceasta, până când solvesc notarului public sau translatorului judecătoresc taxa pentru autentificare, poate să fi venit prea târziu și să întârzie când e primejdia deja sosită.

„Ce rezultat vor avé acum măsurile de maghiarizare?

„În parte va succede maghiarizarea justiției, în partea cea mai mare însă nu. Dar' și acolo unde se poate face cu sila, ea se va efectua numai în dauna siguranței circulațiunii. Scopul principal al proiectului de lege va fi iluzoriu. Noile cărți funduare vor fi în contradicție și mai grozavă ca cele de acum, cu starea faptică a posesiunii: confuzia periculoasă va crește, lipsa unei prelucrări nouă a cărților funduare se va simți din nou; nu numai cetățenii nemaghiari ai acestei țări, ci și locuitorii maghiari vor suferi sub această nesiguranță de drept și sub cheltuielile enorme ale experimentelor fără sfârșit, ce se fac cu cărțile funduare.

„Nu trădăm concetățenilor maghiari nici un secret, dacă le spunem în public, că cine nu se va pute subtrage de sub sila cu documentele unguresci: institutele noastre de bani, cari lucră cu ipotece, vor cere dela creditorii lor obligațiuni scrise unguresce, pentru-ca să nu le mărească acestora speșele contragerii de împrumuturi; tot din acest motiv institutele de credit se vor folosi și de cambii unguresci. Cu această cruțare a punții debitorului, sunt împreunate însă și de advantage grele, deoarece creditorul german sau român în cele mai multe cazuri nu va pricepe documentul unguresc, în care sunt cuprinse îndatoririle ce a luat asupra-și.

„Se nasce însă întrebarea, dacă e posibil, că țeranul sășesc sau român, care cumpără dela alt țeran sășesc sau român un pământ sau rit, va face despre acest tîrg un document unguresc? Sigur că nu. Sau va merge el cu documentul lui concipiat germănesc sau romănesc la notarul reg. ori la translatorul judecătoresc, pentru-ca să-și plătească o traducere pe unguresce sau autenti-

care? Anevoie putem crede așa ceva! Dacă parcela cumpărată sau vîndută va prețui numai 5 fl., — ceea-ce, luând în considerare praxa de înbucătăfire a pământului dela noi, nu e lucru rar, — sigur că va negleze a umbla după traduceri sau autentificare, deoarece în aceste cazuri cheltuielile traducerii sau ale legalizării ar ajunge sau chiar întrece valoarea obiectului. Urmarea silei ce se face cu documentele unguresci va fi că țeranul va încungiura și mai mult cărțile funduare. Schimbul de posesiune se va efectua fără ca cartea funduare să le aibă în evidență. Inducerile în cartea funduare vor sta în contradicție și mai mare ca acum cu rapoartele faptice de drept și posesiune și vor fi false. Astfel apoi toată munca scumpă a prelucrării cărților funduare, ce se proiectează, e o osteneală zadarnică și bani perduți.

„În măsurile proiectului de lege relativ la cărțile funduare noi vedem cu claritate pipăibilă, că forțarea limbii maghiare păgubesc în graful cel mai mare siguranța de drept și interesele justiției. Usul limbilor nemaghiare ale țării — aceasta nu o poate disputa șovinistul sanguinic — e între anumite limite o necesitate, — nu „concesiune“, — pe care autoritatea statului ar fi putend-o astăzi acorda, ear' mîne revoca. Cine nu bagă în seamă această necesitate, păcătușe în contra statului maghiar, în interesul căruia nu poate totuși să fie o administrație și o justiție rea.

„Se poate ca sila cu documentele unguresci să fie mai comodă pentru birocrație, dar' birocrația nu se poate identifica cu statul maghiar.

„Cum motivează acum ministrul sila cu documentele unguresci? Motivarea e de o simplitate deconcertantă. Astfel în raportul de motivare la § 66 se dice: „Conform § lui 11 al articolului de lege 44 din 1868 (legea de naționalități) la oficiile de cărți funduare limba de oficiu e ceea a respectivei judecătătorii. E cunoscut că limba de oficiu la judecătătorile de prima instanță e exclusiv cea maghiară. Procedend de aci, nu mă pot transpune pe alt teren, decât pe acela, că inducerea în protocoalele funduare se poate face numai în limba maghiară. Deoarece mai departe când documentul va forma obiectul unui proces, acest proces se poate purta numai în limba maghiară, e prin urmare necondiționat de lipsă, ca documentele prezentate pentru inducere în cartea funduare să fie concipate în limba maghiară, ori, dacă sunt concipate în altă limbă, să li se accludă o traducere maghiară autentică. Pardon! Limba exclusivă de oficiu la judecătătorile de prima instanță nu e așa de necondiționat cea maghiară, deoarece, în înțelesul § lui 9 al legii de naționalități, usul de până acum relativ la folosirea limbilor nemaghiare la judecătătorile de prima instanță nu e permis a fi atins. Dacă acest us s'a sters în contra legii prin ordinațiuni ministeriale și concluse judecătorești, nu urnează totuși din aceste premise

că limbile nemaghiare ale populațiunii să fie scoase mai mult dela cărțile funduare. Motivarea ministerială continuă: „Dispoziția acestui paragraf nu va împedeca circulațiunea în imobile, deoarece advocații, notarii publici și notarii comunali și cercuali, toți pricep limba maghiară. Dacă însă partidele, și adevă cele ce nu pricep limba maghiară, ele înseși își concipiază documentele, în acest cas ușor își pot procura o traducere maghiară. Atât de ușoară nu e procurarea traducerii maghiare, deoarece ea e împreunată cu cheltuieli. Se împedecă și circulațiunea cu imobile sau — ceea ce tot atîta va să însemne — se va încunjiura cartea funduare. Mai amintim apoi că și prin paragraful ulterior ai proiectului de lege (§ 68.) prin sila de a recurge la advocați și notari, se mărește cheltuielile și urmarea e că și aceasta va contribui la încungiurarea cărților funduare. Conform § lui 68, trebuie ca fiecare cerere adresată la cartea funduare (deci și o simplă cerere de sterger) trebuie să fie pregătită de un notar reg. sau avocat. În mod excepțional e permis numai juristilor în afacerile lor și ale alor sei, apoi notarilor cercuali și comunali pentru consătenii lor să pregătească acte pentru cartea funduare în valoare până la 200 fl.“

Revistă politică.

Sibiu, 18 Februarie st. v.

În ședința dietei ungare din 28 Februarie abia s'au pertractat trei §§ din proiectul pentru reforma casei de sus. Dintre vorbiri a fost vorbirea deputatului sas Eduard Steinacker mai importantă, despre care oficiosul „Nemzet“ dice, că a fost monotonă și plină de vaerăturinaționale. D-l Steinacker se miră, că în discuta de până acum s'a manifestat în măsură înspăimîntătoare un soi al particularismului, particularismul naționalmaghiar. E de părere, că acest particularism, numai o medicină are: egala îndreptățire. Oare civele statului ungar nu trebuie să se simtă dureros atins, când — precum a făcut-o d-l referent — locuitorii nemaghiari ai Ungariei se privesc și se numesc străini. Nu trebuie decât să exprimi cuvîntul „naționalitate“, ca acela să se aducă numai decât în legătură cu dușmănia și cu agitatea în contra statului. D-l Steinacker nu află cu cale, ca numirile să se motiveze prin aceea, ca din reprezentațiunea țerii să se excludă toți nemaghiarii, toți străinii. (?) Nu se poate destul mira, că atunci, când e vorba de o reformă de caracter general, eroii liberalismului (d-l Steinacker nu scie, că liberalismul maghiar e un specimen de liberalism, unic în felul seu) mai vorbesc de interesele naționalității și ale rasei maghiare.

Reflectând d-lui Huszár, care a aflat de bine a declara, că sistemul de numire e foarte oportun din punct de vedere maghiar, d-l Steinacker sfîrșesc astfel: „Dacă în această casă se accentuează astfel de principii, eu cred, că aceste nu se pot privi de întărirea ideii de stat maghiar. Și eu cred, că — precum dice proverbul vechiu unguresc: — nu-i bine a zugrăvi pe dracul pe părete (Nem jó az ördögöt a falra festeni). Ear' în această casă tot astfel se procede. Nu 'mi-ar plăcè, ca să se poată acusa vre odată legislațiunea ungară cu aceea, că rasa și naționalitatea maghiară a cucerit coroana pe seama sa!“

Domnul Tisza nu se poate reține de a nu face deputatului Steinacker unele observări triviale, cari nu pot avé nici decum loc în dieta țerii și încă chiar atunci, când se pertractează o cestiune atât de momentasă, și când e vorba de asuprirea naționalităților. Domnul Tisza însă a voit să se folosească de humorul seu și să-și arete totodată din nou vîrfurile dinților în contra națiunilor. Explicând casei, că prin numirea „părilor“ — nu are intenția, de a exclude dela participarea activă în casa de sus pe nemaghiari, ci din contră doresce (a naibii dorință!) ca prin numire să între în casa de sus și astfel de oameni, cari pre lungă aceea, că sînt aderenții națiunii, din care fac parte, sînt totodată și aderenții statului ungar, d-nul Tisza se încearcă cu multă satiră a polemisa cu deputatul Steinacker cu privire la proverbul citat de acesta. Eu citez a afirma — dice domnul Tisza — că nu zugrăvesc pe dracul cu părete, ci chiar în multe casuri, când cineva se zugrăvesc pe sine de un astfel de drac, eu rîdend trag de pe el mantaua, și rîdend vè arèt, că acela nu e drac, e numai o mască. (Hohote și rîsete în dieta maghiară.) Aceea însă, că ici coale sînt și draci adevărați, nu se poate tăgădui, slavă Domnului, puțin mai sînt. Pe acestia însă n'am de gînd a-i zugrăvi pe părete, ci a-i strînge la pîrete, încît de acolo să nu se mai poată mișca!

Aceste enunțări tragi-comice ale domnului Tisza au produs aprobări viue în reprezentanța țerii — li-au tignit părinților patriei! Dar' nouă, de ar scî ei cum ne mai tignesc?!

În casa de jos a dietei engleze s'a respins — precum am fost anunțat — votul de neîncredere, propus în contra domnului Gladstone, cu o majoritate de 14 voturi. Biruința d-lui Gladstone

Foița „Tribunei“.

D-șoara Agata Bărsescu în Cernăuți.

Cernăuți, 10/22 Februarie 1885.

Ca un meteor strălucit, care își fură ochii pentru un moment, lăsând în urmă farmecul seu și admirațiune în sufletul spectatorului, așa a trecut și acest luceafăr al teatrului, d-șoara Agata Bărsescu, preste orizontul vieții sociale din orașul nostru.

Ieri după ameați cu trenul accelerat d-șoara Bărsescu ne-a lăsat, fiind rechemată înainte de vreme la locul ei din teatrul de curte dela Viena. Splendida ovațiune, de care măestra artistă, ce ne-a încântat prin puține zile, a avut parte la despărțire, a fost una din cele mai extraordinare în asemenea cazuri. Dar' până a trece la descrierea acesteia, să sfîrșim cu raportul asupra reprezentațiilor d-sale.

Celor patru reprezentații dintăiu, despre care am referat înainte, au mai urmat încă patru: „Die Zauberin am Stein“ (farmecătoarea dela „am Stein“), „Romeo und Iulia“, și la cererea publicului pentru a doua oară „Des Meeres und der Liebe Wellen“ (ale mării și ale dragostei valuri) și „Deborah.“

Mărginindu-ne, ca și în articolul dintăiu, a înregistra numai cât succesul în general, observăm că acesta și în rîndul din urmă n'a lipsit de a răpi publicul, cel până la exces încântat, la culmea

aplausului. Frecuența cea preste măsură de deasă a rămas și acum constantă. Concurența concertului, dat în una din aceste seri de contele Zichy Géza, n'a alterat decât foarte neînsemnat frecuența teatrului în acea seară, unde se reprezintă Romeo și Iulia, cu toate că acest celebru oaspe avea să concerteze aici numai cât această singură dată.

Și în acest rînd avui ocaziune de a face comparare între jocul d-șoarei Bărsescu cu cel vîdut înainte în teatrul de curte din Viena, și anume la rolul Iuliei din tragedia lui Shakespeare „Romeo și Iulia.“ Ca la Louise din Cabală și amor, și în parte și la Klärchen din Egmont (care reprezentare a fost cătră sfîrșit întreruptă prin bolnăvirea d-șoarei Bărsescu), așa și aici am dobândit încredințarea despre ingenioasă originalitate cum nu mai puțin și despre superioritatea d-șoarei Bărsescu, deși încă numai începătoare în aceste roluri.

Maestra tragediană, a cărei artă se transpoartă admirabil în situațiune, făcendu-se să o cunosci aievea, am audît-o într'o societate exprimându-se cu modestie, cum îi lipsese facultatea cea multor avantajoasă, de a pute deprinde rolul dela altă persoană. Din aceste reprezentații ne-am și putut încredința, că la d-ra Bărsescu rolul nu este atât învățat, cât mai mult creat din proprie inspirațiune, așa cum dînsa l'a înțeles, din sine însăși. Pentru aceasta se cere ceva mai mult decât dexteritate în arta dramatică: se cere încătră congenialitate cu poe-

tul, și la această culme a dramaticei se înalță câte odată într'adevăr d-ra Bărsescu.

Pentru efectul, care această ingenioasă maiestră a dramaticei a produs asupra publicului teatral de aici prin opt reprezentații, nu avem alt cuvînt, decât cel al farmecului și al admirațiunii. Asemenea a fost și recunoștința: aplause nesfîrșite, cununi și buchete preste buchete, care de care mai frumoase, au dat în prisosință decorul cuvenit triumfului artistei. În casele cele mai alese ale societății de aici d-ra Bărsescu, care și prin calitățile sale personale a dobândit în acest scurt timp multă simpatie, era oaspe atât de căutat și binevenit, încât mai nu era în stare să biruiască vizitele și mesele, la câte era invitată. D-sa a luat de aici cu sine o amintire nu mai puțin plăcută, decât aceea ce ne-a lăsat-o în măsură așa de mare.

Durere numai, că un dor, nutrit de noi Români de aici până în momentul din urmă, a rămas nerealizat. D-ra Bărsescu avea anume să ne dee și două reprezentații romănesci pe scena de amatori a Societății „Armonia“. D-sa se decise la rugarea Comitetului societății de a aduce acest neașteptat sacrificiu în favorul întreprinderilor acestei societăți pentru cultivarea muzice și a teatrului român. Îndată după sosire s'au și pus în lucrare pregătirile trebuincioase. Avea să se joace după puterile noastre comediele Fanny de Ascanio și Nino de Cerchez, pe lungă alte două piese date de diletanți. D-ra Bărsescu a ținut și două probe cu diletanții

nostri, cari prin cooperarea d-sale promiteau cel mai bun succes.

Rolurile erau acum bine studiate, toate pregătirile scenei făcute, când două zile înainte de reprezentațiile așteptate cu nerăbdare, d-șoara Bărsescu fu rechemată fără aminarea din partea direcțiunii teatrului de curte, pentru a înlocui pe d-șoara Wessely, care își luă concediu cu abdicere pripită. Mai multe telegrame pentru amnarea reîntoarcerii și mijlocirii din partea deputaților nostri din Viena au rămas fără rezultat. D-șoara Bărsescu cu părere de rău asupra acestui incident, ei nu mai puțin neplăcut decât nouă, a trebuit să plece nepregătit, fără să fi putut satisface ardentei noastre dorințe, la a cărei realizare țineam atât de mult și cu nespusă mulțumire.

Deși în unele cercuri neromăne s'au observat încătră lipsă de simpatie față cu succesul, la care ne așteptam, totuși ar fi greșit de a face îndată din rechemarea d-rei Bărsescu un fel de cauză celebră, eșind precipitat cu careva prepusuri sau bănueli. După părerea noastră, lucrul trebuie privit așa cum este dat, fără nici un coment.

Se înțelege că această întâmplare neprevădută și pentru noi atât de neplăcută a trebuit să ne aducă întristare cu atât mai greu simțită, pe cât de voioși eram în așteptările noastre.

Din ovațiunile pregătite celebrei artiste pentru reprezentațiile romăne s'a făcut, ce s'a putut în grabă, în timpul, de care mai dispuneam. La ultima reprezentație din teatrul orașean d-ra Bărsescu a primit deci din partea societății

deci numai strălucită nu se poate numi. Alți premieri nu s'ar mulțumi cu o astfel de majoritate, Gladstone însă poate, că va mai rămâne în funcțiune, reconstruind numai cabinetul. Aceea, că casa lordilor a primit votul de blam, propus de d-nul Salisbury, nu va altera întru nimic pe premierul englez, și va avea de astă-dată puțină înfrîntă asupra hotărîrilor sale. Altcum diarele din Londra țin de probabilă retragerea lui Gladstone. Nu numai foile conservative, ci și cele liberale scriu în acest înțeles, chiar și organul cabinetului „Daily News.” „Times” încă e de părerea aceasta. Nu trebuie însă să uităm, că preste o jumătate de an au să se întempele nouă alegeri pentru parlament, și că e mai mult ca sigur, că atunci liberalii vor învinge, și conservativii, dacă Gladstone se va și retrage cam deodată, puțin se vor pute bucura de domnie.

Situațiunea din Anglia va produce negreșit o nouă episodă în conflictul ruso-englez. Până-ce, Rușii până acum au negat de a avea vreo intențiune față cu Herat-ul, acum tot lucrul a primit o culoare întru adevăr rusească. Presa rusească declară, că Anglia e aceea, care voiesce a rumpe legăturile, sau le-a rupt deja. Firesce așa ceva absoalvă pe Rusia de orice angagement, recăștigându-și astfel ear' toată libertatea acțiunii. Situația e deci cam următoarea: Nu vor ocupa trupele engleze Herat-ul, Rusiei îi va fi la îndemână a-l lua în posesiune; ear' dacă Gladstone cutează a asigura Herat-ul, atunci privilegiul spre ruperea raporturilor e dat și Rusia își va vindica dreptul, de a înainta spre Herat. Astfel a rămas șeful cabinetului englez păcălit și din partea Rusiei, pentru care a adus odinioară atâte jertfe! Grea situațiune și pentru el și pentru țeara sa!

Un circular arhieresc.

Înalt Preasfinția Sa Părintele metropolit Miron are un talent deosebit de a întrevini la timp inoportun cu autoritatea sa arhierescă.

Apropiându-se aniversara a suta a morții conducătorilor răscoalei dela 1784, s'a manifestat în toate cercurile române dorința de a serba această zi prin celebrarea parastasului pentru odihna sufletescă a celor periți în acea rescoală și îndeosebi a conducătorilor ei.

Aflând despre aceasta, Înalt Prea Sfinția Sa adresează, în oara a unsprezecea, protopopilor din arhidieceasă o circulară, prin care le opresce parastasul.

Ne mărginim deocamdată a re-

„Armonia” o frumoasă liră de lauri cu coarde de lăcrămioare. Primind și mai multe buchete dela particulari și aplaudată frenetic de nenumărate ori de către întregul public present, d-ra Bărescu, mulțumind pentru buna primire, își luă rămas bun dela orașul nostru, exprimând dorința de curândă revedere.

După reprezentație conducătorii societății „Armonia” arangiază în hotelul „Weiss” într'un cerc mai îngust o masă aleasă în onoarea scumpului oaspe, după-ce un asemenea ospet festiv fusese proiectat pentru un cerc mai mare în urma reprezentațiilor române. A doua zi înainte de plecare o deputațiune română cu baronul Nicolau Hurmuzachi în frunte prezentă serbătorește domnișoarei Bărescu o cunună de lauri în argint, cu inscripțiunea: „Genialei și încântătoarei maestre a artei dramatice, Agata Bărescu, Cernăuți 1885”, care frumoasă amintire fusese pregătită din partea elitei române de aici cu participarea societăților „Armonia” și „Junimea” de asemenea pentru reprezentările române. Surprinsă de acest semn de neasteptată iubire și venerațiune, căștigată în puține zile în măsură așa de mare, cum și părăsind de frumosul cuvânt al conducătorului deputațiunii, rostit din inimă simțitoare, d-ra Bărescu rămase emoționată până la lacrimi, mulțumind din suflet.

Sosid oara plecării, reprezentanții societății „Armonia” și un număr însemnat de studenți români din societatea academică „Junimea” conduseră într'un lung șir de trăsuri pre d-ra Bă-

produce acest circular după. „Gazeta Transilvaniei”:

Pea On. D-le Protopresbiter!

Interesele vitale ale bisericii noastre naționale, pentru a căror salvare sunt dator să mă expun și în firmitatea convingerilor mele, ce mă animează totdeauna cu ajutorul lui D-zeu, mă voiu și expune și de aci înainte cu toată rezoluțiunea, fără nici o privire la neplăceri, sau chiar la prigonirile, care în situațiunea noastră fatală de astăzi, pot să le întimpin dintr'o parte sau alta, — îmi impun astădată datorința nedispensabilă, să fac atentele oficiile noastre protopresbiterale, și prin ele întreg clerul nostru parohial la aceea: că nu este iertat a profana biserica, altarul pietății noastre religioase și naționale prefăcând-o într'un teren al luptelor politice, și aceasta nu e iertat nici chiar atunci, când ni s'ar pără, că în afaceri de asemenea natură umblăm de altcum în cea mai bună direcțiune.

Urmând acestei datorințe a oficiului meu în special atrag atențiunea Titulat d-tale, la o ispită nouă, carea precum află ni se pregătesce, când o foaie periodică română, careia poate că vor urma și altele, vine a provoca și îndemna pe clerul nostru român, ca memoria unor persoane, cari au avut rol tragic în istoria poporului român în Transilvania, să o serbeze prin parastase rituali, pentru cari aceea foaie află de oportune chiar dăilele sfintelor păresimi, în cari ne aflăm.

Indemnul la astfel de provocări sunt considerațiuni politice și nici decum motive adevărat creștinesci, care în curățenia lor au să fie ridicate preste orice alte priviri și mai ales preste cele ale politicii fluctuante; rămânând fiecăru creștin bun libertatea conștiinței și libertatea de a cultiva în inima sa memoria bărbatilor meritați pentru națiune și biserică, fără ca prin demonstrațiuni de natură politică să se profaneze sfințenia acelei biserici, care între ori-ce împregiurări politice a fost și va fi adăpostul nostru în toate năcazurile vieții și care deci trebuie cu tot adinsul scutită de influențele patimilor, ce se ivesc pe terenul politic.

Cred că titulat d-ta mă vei pricepe de ajuns și fără alte explicări mai detaiate, cugetul meu îl vei afla nu numai: ci cu înțelepciunea la care mult cont, îl vei și sprigini, pentru aceea în interesul instituțiilor noastre bisericesti, la care ne alipim toți cu toată căldura sufletului, dar' cari prea ușor pot suferi lovitură grele în cazul unor rătăcirii nesocotite. Te provoc și chiar îndatoresc: ca atât în centrul ce-l ocupi, cât și în tot tractul, preste care ești pus ca privilegiator asupra intereselor bisericii, să fi cu cea mai ageră atențiune și îngrijire, ca nu cumva bisericile noastre să se prefacă — fie măcar pe un moment — teren pentru demonstrațiuni politice, cari între împregiurările actuale, pot avea urmări triste nu numai imediat pentru organele locale bisericesti, ci în cele din urmă chiar și pentru întregul nostru organism bisericesc.

Sibiu, la 14 Februarie 1885.

Miron Romanul,
arhieriscop.

Cronică.

Excelența Sa Metropolitul Dr. Ioan Vancea după cum ni se comunică, a adresat o pastorală cu datul de 26 Ianuarie n. a. c. în care se accentuează datorința preoților de a lucra pentru creșterea de cetățeni credincioși bisericii, tronului, patriei și națiunii și supuși legilor statului.

sescu cu maica sa dela otel până la gară. Aici se mai adună un mare număr din admiratorii celebrei artiste, mai multe persoane distinse din nobilime și din alte cercuri mai înalte de diferite naționalități. D-ra Bărescu primi la despărțire mulțime de buchete frumoase dela particulari și dela societățile „Armonia” și „Junimea”, luându-și rămas bun cu inimă păturoasă.

Când la tipetul locomotivei trenul se pune în mișcare, d-ra Bărescu, dând adio petrecătorilor ce se aflau în număr foarte mare pe peron, în cea mai mare parte Români, dișe înduioșată: „Vă mulțumesc, domnilor, din suflet! La revedere!” — Un puternic răsădit de „Trăiască!” și „La revedere!” asurzii vuetul locomotivei. Cât se vedea încă trenul: de pe peron pălăriile purtate prin aer, din tren năframa, ce fâlăia din fereastra d-șoarei Bărescu, trimiteau salutarile de despărțire.

De bună seamă arare ori o celebritate a teatrului poate să aibă parte de ovațiuni așa frumoase, cum le-a avut d-ra Bărescu la primire și despărțire, cum și în timpul petrecerii sale de aici. Dar' și deasemenea de rar va pute careva să-și câștige în puține zile atâtea iubire și admirațiune, ca această încântătoare artistă, care prin geniul seu mândru și înalt, a răpit în sbor după sine inimile și gândurile tuturor cari au cunoscut-o aici. Și viu și netrecut va rămâne dorul cel aprins în sufletul acestora: „La revedere!”

Serviciu ddeesc oprit. Din ținutul Aiudului ni se comunică: În începutul săptămânii trecute preoțimea se trezesc cu un ordin oficios, ca în 29 Februarie n. să nu se țină niciări serviciu ddeesc întru odihna lui Horia și Cloșca. Motivul în extras e: „Guvernul are informațiuni, că preoțimea din toate părțile va ține parastase pentru odihna sufletelor celor răposați.” — Nu ni s'a comunicat însă dacă preoțimea a negles a aduce jertfa cuvenită, sau 'și-a împlinit datorința. Dela altar numai autoritatea bisericască poate opri pe un preot.

Parastas pentru Horia, Cloșca și Crișan în Brăila. Ni se telegrafează cu datul de 1 Martie n. din Brăila: Societatea „Carpații” din Brăila a ținut parastas în biserica sf. apostoli pentru memoria martirilor Horia, Cloșca și Crișan. D-nul Popescu, directorul gimnasiului, a ținut un discurs ocașional. A luat parte public distins.

Regina României se scie că a scris o frumoasă piesă de teatru, intitulată „Neaga.” Această piesă, dișe „Voința națională”, s'a jucat la Stockholm, în capitala Suediei. Toți actorii erau îmbrăcați în costume naționale românesce, din Câmpu-Lung, Rucăr și Sinaia.

Teșetura piesei, arta în care ea a fost lăcrată, costumele noastre naționale și jocul actorilor, au dat acestei piese originale un farmec de frumusețe cu totul excepțional. Pupicul entuziasmat a aplaudat în nenumărate rânduri pe autor și pe actori. Această piesă eșită din peana măiastră a Reginei României a avut un succes din cele mai strălucite și în același timp ne-a făcut cunoscute Suedezilor prin moravurile, tradițiile și costumele noastre naționale.

Regele Suediei a telegrafat Suveranei României marele succes ce a avut „Neaga” și a rugat-o să viziteze Stockholm-ul.

O vizită la asilul „Elena Doamna.” Dl V. Alexandri, însoțit de Dr. Calenderu și de alte persoane din clubul artistic, a vizitat alaltăieri secțiunea artistică a asilului „Elena Doamna”, admirând atelieele de pictură, sculptură și gravură și felicitând pe maeștri ca și pe eleve. Cu această ocaziune s'a improvisat un concert foarte reușit în sala de muzică. La plecare d. Alexandri a scris pe registrul scoalei: „Am venit, am admirat și am rămas încântat.”

Exportul de vite cornute al României în monarhia noastră. „Românul” e informat că s'a refuzat categoric din partea ministerului nostru deschiderea granițelor noastre importului de vite cornute din România.

Carmen Sylva și presa rusă.

Cetim în diarul „Novosti” dela 3 (15) Februarie, următorul articol bibliografic închinat Poetei-Regine, Carmen Sylva:

„Vorbind astăzi despre literatura germană, ne credem datori a aduce aminte cetitorilor nostri pe unul din reprezentanții ei, din cei mai remarcabili, care se ascunde sub pseudonimul de Carmen Sylva.

„Mai toată lumea scie, că sub acest nume scie o fostă principesă germană, ađi Regină a României.

„Înzestrată cu un temperament eminamente poetic, crescută în sinul naturii, în tăcerea caminului părintesc, departe de sgomotul lunei, Carmen Sylva simțise, încă din copilărie, o iubire fără margini pentru lucrările literare, și cetia, sorbindu-le cu lăcomie, operele marilor scriitori, asimilându-și procedurile lor, și creându-și un stil foarte elegant și foarte delicat. Primele sale încercări literare dederă la lumină un talent rar, spirit filosofic, observațiune fină, mult sentiment personal și un humor din cele alese.

„Carmen Sylva își petrecea viața în cătece, în pacinica locuință a părinților sei, în mijlocul clasicilor, iubită de toți, fericită de soartea sa, nevisând la măririle viitoare, temându-se de lume și neîbind-o mai de loc. Pe atunci, marea ducasă Elena Pavlovna o cunoscu, trecând pe acolo pentru a se duce la băi. Cu perspicacitatea sa obicinuită, marea ducasă vădă îndată în această natură, a liveților o rară, bogată și simpatică floare; îi pără rău, ca această floare să se ofilească la umbră, și după-ce obțină voia părinților ei, marea ducasă luă cu dînsa la Petersburg, după-ce se întoarse dela băi, pe grațioasa pusnică. Carmen Sylva veni în capitala noastră.

„Strălucirile și sgomotul din lumea mare o amețiră în primele momente; ea se simți ca obosită de mulțimea nouelor emoțiuni ce în-timpina; era fericită foarte, când putea să nu meargă la petreceri în lume. În schimb însă, cu câtă firească pornire, Carmen Sylva lua parte la recepțiunile literare și la seratele artistice, cari se dau în palatul Mihail. Toți scim, că marea ducasă Elena Pavlovna ținea foarte se se încungiure cu reprezentanții literaturii, artelor și muzicii. Seratele sale artistice și intime se distingeau prin lipsa etichetei dela Curte, ear' Carmen Sylva se afla astfel în elementul seu.

„Barona Natalia de Staekelber, dela care împrumutăm aceste amănunte biografice, declară că scrisorile trimise atunci de tinăra principesă

în țeara ei pentru a-și împărțesi cu părinții emoțiunile ce resimția, respiră toate mai înainte o iubire ardeătoare pentru patria absentă, și apoi un fel de mirare entusiastă pentru tot ce vedea și audia în capitala noastră. Descripțiunea seratei, la care fu față pentru prima oară auzind pe Rubinstein, e plină de poezie, de entuziasm și de grații.

„Viața de lume, atât de sgomotoasă la Petersburg, sfîrși prin a-i sdruncina sănătatea; se îmbolnăvi greu și prietenele sale se temură căva să nu o peardă. Dar' tinerețea, repausul și îngrijirea de muma a Marei-Ducese reimpun-terniciră nervii sei cei oboșiți. Carmen Sylva se întoarse pe primăvară în țeara sa și-și resumă acolo impresiunile.

„Dar' soartea trebuie să smulgă încă odată și de rîndul acesta pentru totdeauna, pe Carmen Sylva din caminu-i mult iubit. Urcându-se pe tronul României și iubindu-și a doua patrie cum numai o natură poetică ca a ei poate să iubească, Carmen Sylva se duce din când în când cu gândul în scumpa sa țeară și îi trimite din Bucuresci omagie sale sub forma unei cărțice de poezii intitulate „Mein Rhein”, în care cântă sdrobitoarea luptă dinlăuntrul a inimei sale între datorile ce are către noua sa patrie și între simpatiile pentru patria de altă dată, pentru aceea, pe care nu o va uita nici odată, căci ea îi aduce aminte fericitele suveniruri ale tinereții.

„Printre celelalte opere ale sale, cele cari au atras mai cu seamă atențiunea sînt: „Pelech-Maerchen”, povesti grațioase, instructive și pline de poezie, cari arată pe deplin bogata fantazie a autorului lor; Jehova, în care sînt date suferințele Jidovului rădător căutând, găsind și respingînd pe adevăratul Dumnezeu; scrisori și romane „Aus Zwei Welten”, fină analiză a inimei omenesci, plină de humor, de spirit și de adînc sentiment.

„Desinând frumoasele tabele ale naturii, Carmen Sylva își arată tot-de-odată și puterea minții și spiritului seu filosofic, trăgînd din viață concluziuni practice. Risul și mânia, glumele și dreapta judecată sînt în acele concluziuni instalate cu multă delicatețe, ca nise fluturi strălucitori în fundul tabelor sale; ele produc asupra cetitorului o impresiune farmecătoare.

„Și în urmă, pentru a nu rămâne datoare față cu noua sa patriă, Carmen Sylva trimite la locul nașcerii sale o carte, care cuprinde mărgăritarele poeziei române, traduse în nemțesce sub acest titlu: Dichtungen. În ele găsim când cînturi de eroism, de iubire și de dureri, când innuri sêlbătime, cari respiră setea sîngelei și provoacă la luptă.”

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI”.

Budapesta, 2 Martie n. Iuliu Verhovay a fost condamnat la temniță pe un an și jumătate, la 50 fl. amendă și la pierderea de oficiu pe 5 ani. Ludovic Verhovay a fost condamnat la temniță pe 10 luni și la pierderea oficiului pe 3 ani. Amîndoi au fost condamnați la înlocuirea sumelor defraudate. Amîndoi au apelat.

Casa deputaților. Continuându-se desbaterea specială asupra proiectului de lege despre reforma casei magnaților acesta a fost rezolvat până la § 13; urmează secțiunea despre organizația cercului de activitate a casei de sus.

Iubileul ministrului-president Tisza. În numele corpului funcționarilor dela resortul de interne secretarul de stat Beniczky a salutat pe serbătoritul, prezentându-i apoi un album strălucit, ce cuprinde subscrierile tuturor funcționarilor. Tisza a răspuns mulțumind pentru ovațiune și exprimându-și încrederea sa francă și recunoștința sa față cu corpul funcționarilor, care între împregiurări grele 'și-a împlinit datorința cu credință. După ameađi ministrul-president Tisza a primit deputațiunile, pe comiții supremi și jurisdicțiunile. Maiestatea Sa a adresat ministrului-president Tisza telegrama următoare: Primesce felicitările mele intime la ziua aceasta, la care pomenind cu memorie grată de excelentele d-tale servicii aduse Mie și țerii în decurs de un deceniu, cu încredințarea grației Mele neschimbate și a încrederei Mele dau expresiune dorinței sincere: Providența ddească să-Ți dăruiască în principioasa D-tale activitate, devotată Tronului și patriei, încă timp de un șir de ani sănătate, putere și perseveranță.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— În 14 Aprilie a. c. realitățile lui Iosif Kahán la tribunalul reg. din Sighetul-Marmatiei.

— În 14 Martie a. c. mobilile lui Carol Fodor la judecătoria cerc. din Hațeg.

Concursuri:

— Un post de magistrat postal în Bircihș (com. Caraș-Severin). Concursurile sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Timișoara.

— Un post de magistrat postal în Covasint (com. Aradului). A se trimite concursurile în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Oradea-Mare.

— Două posturi de vighili la institutul de corecțiune din Aiud. A se trimite concursurile până în 30 Martie a. c. la direcțiunea acestui institut.

— La institutul de contumăție din Brașov două posturi de vighili cl. II. Concursurile se pot trimite în 30 de zile la inspectoratul institutului.

Bibliografie.

„Familia”. Ese în fie-care Duminecă. Oradea-Mare, 17 Februarie (1 Martie) 1885. Anul XXI. Nr. 7. Sumar: Isvorul lui Dan (operetă într'un act), de N. A. Bogdan. — Legătura ce trebuie să existe între casa părintească și între școală, de A. Bărsan. — Pe creanga de măr (ilustrațiune). — Ochii albaștri (poesie), de Lucreția Suciu. — Împăratul verde (poveste din popor), de I. Dologa. — Salon: Concert, tablouri vii și bal în Biserica-albă. — Literatură și arte. — Teatrul și muzica. — Ce e nou? — Moda, de Valeria. — Logogrii, de Veturia Lazar de Purcareț. — Posta redacțiunii. — Căldărul săptămânii.

„Ortodoxul”. Apare în fie-care Duminecă. București, 17 Februarie v. 1885. Anul VI. Nr. 7. Sumar: Iacint, primul metropolit al Ungro-Vlachiei. — Cuvânt la Duminecă III. a sf. post., de Pr. I. Constantinescu dela bis. Lucaci. — Discurs ținut de pr. B. Niculescu, directorul seminarului Nifon Metropolit și profesor la seminarul central, cu ocaziunea serbarii sf. trei Ierarhi. — Diverse. — Notițe literare. — Anunțuri.

Sciri economice.

Instrucțiuni din România privitoare la porumbul stricat. Art. 1. Porumbul (păpușoi) cules umed sau mucegăit de pe câmp sau mucegăit în pătule din cauza relei sale păstrări, nu se poate întrebuința pentru hrana oamenilor, fiind vătămător sănătății; oamenii cari mănâncă mălaiu din asemenea porumb, sunt expuși a se îmbolnăvi de pelagra (părleală).

Art. 2. Când porumbul destinat pentru hrană ear' nu pentru sementă a fost cules încă crud sau muced din cauza ploilor, el trebuie să se usce (prăjească) mai întâiu bine în cuptoare, și apoi să se așeze în pătule bine acoperite, asemenea trebuie să fie uscat (prăjit) în cuptor înainte de a se măcina pentru hrană ori- ce porumb stricat din cauza relei păstrări.

Art. 3. Este cu desăvârșire oprită măcinarea porumbului mucegăit, încins sau stricat în ori-ce mod, dacă n'a fost mai întâiu bine uscat (prăjit) în cuptor.

Art. 4. Mălaiul încins sau mucegăit din cauza păstrării lui într'un loc umed, este asemenea vătămător sănătății și nu trebuie să serve pentru animale.

Art. 5. Ori-ce mămăligă trebuie să fie bine feartă și bine amestecată; mămăliga care nu este bine feartă și bine amestecată, este vătămătoare sănătății.

Art. 6. Sub-prefecții și primarii din localitățile unde este porumbul stricat, vor îngriji ca să se construească pe lângă fie-care moară câte un cuptor pentru uscarea (prăjirea) porumbului stricat.

Art. 7. Morarul, care va primi să se macine în moara sa porumb stricat și care n'a fost trecut prin cuptor, va fi pasibil de penalitățile prevăzute de codul penal.

Art. 8. Sub-prefecții și primarii vor inspecta cât mai des morile spre a controla executarea măsurilor de mai sus.

Piața din Făgăraș, 28 Februarie. Grâu frumos hectolitra fl. 6.— până fl. 7.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 5.—; sâcara fl. 3.20 până fl. 3.50; cucuruzul fl. 3.20 până fl. 3.50; ovășul fl. 2.40 până fl. 2.50; sementa de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; sementa de in fl. 10.— până fl. 12.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; lintea fl. 8.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.20 până fl. 2.—; mălaiul fl. 9.— până fl. 10.—; sên brut 100 chile fl. 45.— până fl. 46.—; unsoarea de porc 58—68, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până 36.— Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vițel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouă 8 cu 10 cr.; chim fl. 12.— până fl. 15.—; lumini turnate de sên 58 cr. până — cr.

Piața din Brașov, 27 Februarie. Grâul hectolitra fl. 5.80 grâu mestecat fl. 3.80, sâcara fl. 3.60, orș fl. 3.50, ovăș fl. 2.20, cucuruzul fl. 2.80, mălaiul fl. 4.50, mazerea fl. 5.50, lintea fl. 5.50, fasolea fl. 4.—, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 28 Februarie st. n.

Budapesta: 10 88 53 55 74.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 28 Februarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. 8.20 până 8.60 76—81 Kilo fl. — până —, (lângă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.30 până 8.80, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.20 până 8.70, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.20 până 8.70, (de Bacskai) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.95 până 8.45.

Sâcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.20 până 7.50. Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 6.85; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.— până 9.60.

Ovăș (ungurec) 37—40 Kilo fl. 6.85 până 7.10. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.70; de alt soi fl. 5.50 până 5.55.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (ungurec): fl. 5.80 până 6.15.

Timpul de furnizare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.14 până 8.16 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.63 până 8.65.

Sâcara (primăvară) — Kilo fl. 5.76 până 5.78.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.71 până 5.73.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.9/8.

Spir (brut) 100 L. fl. 26.50 până 27.—.

Bursa de Viena

din 28 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	98.80
„ „ 4%	94.10
„ hârtie 5%	147.25
Împrumutul căilor ferate ung.	99.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	124.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	109.60
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	102.50
„ „ cu cl. de sortare	102.50
„ „ bânățene-timișene	102.—
„ „ cu cl. de sortare	102.60
„ „ transilvane	103.—
„ „ croato-slavone	118.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	119.—
Împrumut cu premiu ung.	83.65
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	83.95
Rentă de hârtie austriacă	108.40
„ aur austriacă	138.60
Losurile austr. din 1860	866.—
Acțiunile băncii austro-ungare	315.15
„ de credit ung.	306.40
„ „ austr.	5.81
Argintul	9.80 1/2
Galbeni împărătești	60.50
Napoleon-d'ori	124.30
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterline	

Bursa de Budapesta

din 28 Februarie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	98.5
„ „ 4%	94.0
„ hârtie 5%	147.—
Împrumutul căilor ferate ung.	99.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	121.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	109.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.50
Bonuri rurale ung.	102.2
„ „ cu cl. de sortare	102.—
„ „ bânățene-timișene	102.50
„ „ cu cl. de sortare	102.—
„ „ transilvane	101.50
„ „ croato-slavone	98.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	118.50
Împrumut cu premiu ung.	118.75
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	83.50
Renta de hârtie austriacă	83.90
„ aur austriacă	107.—
Losurile austr. din 1860	138.50
Acțiunile băncii austro-ungare	865.—
„ de credit ung.	315.25
„ „ austr.	305.50
Argintul	101.—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	5.79
Galbeni împărătești	9.77
Napoleon-d'ori	60.50
Mărci 100 imp. germane	124.40
Londra 10 Livres sterline	

Bursa de București.

Cota oficială dela 28 Februarie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vând.	95.—
— Rur. conv. (6%)	„	90.—	„	91.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	282.—	„	289.—
Banca națională a României	„	1230.—	„	1260.—
Impr. oraș. București	„	29.—	„	32.—
Credit mob. rom.	„	193.—	„	—
Act. de asig. Națională	„	200.—	„	205.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	83.1/2	„	84.—
Societ. const.	„	225.—	„	236.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	12.1/4	„	12.3/4

Mii care au suferit de boale de beșică cu deosebire și de udările patului în casurile cele mai grave au fost vindecați prin **F. C. Bauer**, specialist, Basel-Binningen (Svizzera).

Prosp. și atest. acred. gratis.

[120] 6—8

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Opuri din edițiune proprie:

„Amicul Familiei”. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va apăre în 1/13 și 15/27 și a lunei în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și va publica articoli sociali, poezii, povești, piese teatrale, romanuri ș. a., — mai departe va trata cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă va nisa a face câte o oară plăcută familiei strivită de grijile vieții; și preste tot va nisa a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România 10 fr. — lei noi. Cursul anului curent se începe cu novela, care a obținut „peana de aur” destinată din partea noastră pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice române; și în Nr. 2 cu o piesă teatrală scrisă în versuri, care asemenea a fost premiată din partea noastră cu 200 franci în aur. Abonații noi vor primi gratis tot ce a apărut până acum din interesantul roman „Părintele Carthausi.”

„Preotul Român”. Diar bisericesc, scoleastic și literar. Va eși în 14/16 și 8/30 și a lunei; și va publica: a) articoli din sfera tuturor sciințelor teologice, tratate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale etc.; b) articoli din sfera educațiunii și instrucțiunii religioase-morale, tratate pedagogice, didactice și catechetice etc.; c) predice, omilii, catechese și paraneșe: pre Dumineci, sârbători și diverse ocaziuni; d) istorioare novele și poezii morale; precum și ori-ce cuvinte înțelepte și amănute aplicabile la elaborare religioase-morale; e) studii arheologice și documente istorice din trecutul bisericei române; f) legi și dispozițiuni privitoare la bisericile și școalele române confesionale; g) Revista evenimentelor, mai ales a acelor din sfera bisericească, scoleastică și literară. Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. v. a. pentru România 10 fr. — lei noi.

„Cărțile Săteanului Român”. Gazetă poporală ilustrată. Va eși în fie-care lună în numeri frumos ilustrați, de câte o coală, și va publica: a) descrierea vieții câte a unui bărbat mai vrednic de amintirea și recunoștința poporului român; b) cunoștințe din economie, industrie, medicină ș. a.; c) poezii vechi și nouă; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deaproape pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăește; d) povești populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățătură și petrecere ș. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 1 fl. v. a. Pentru România 3 franci — lei noi.

Abonații vor primi gratis mai multe portrete și alte icoane frumoase, afară de aceea își vor pute procura cu jumătate prețul mai multe opuri apărute în edițiunea noastră.

Colecțiunții primesc gratis al 5-lea exemplar.

Toate aceste trei diare cu toate premiile și favorurile abonate deodată, costau pe anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei noi plătibili și în marce postale.

Amor și dincolo de mormânt. Novelă de Ponson du Terail, tradus de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I, II, III. și IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecta de Recepte din economie, industrie, comerț și chimie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învedere și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învedere și apreciată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I. și II. Prețul fie-cărei e 40 cr. Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pag. cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus dela 1 fl. 20 cr. la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda seau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, tradusă de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman anglez după Frankstein de Pamfilu J. Grapini. Prețul 50 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Costantin Morariu. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Joan St. Șulțiu. Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre; urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu arheologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Micul margaritar sufletec. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdițiunei sup. bisericesci. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., 50 exemplare broșurate costau 6 fl., legate 9 fl., 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl. (Va apăre preste câte-va zile.)

Toate aceste 22 opuri de odată procurate, se dau cu prețul bagatel de 4 fl. a. v.

Și alte mulțimi de opuri din toate ramurile literaturii.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.

[121] 10—30